

ආසාදනය

හොරි Scabies

වැදගත් කරුණු

- හොරි ඇතිවන්නේ පුද්ගලික පිරිසිදු කමේ දුර්වලතාවය නිසා නොවේ.
- රෝගයෙන් පෙළෙන කෙනෙකුගේ ආශ්‍රයෙන් බෝවේ.
- හොරි සෑදී ඇති කෙනෙකු ආශ්‍රය කළ පවුලේ සෑම කෙනෙකුම එකම අවස්ථාවකදී ප්‍රචිකාර ලබා ගත යුතුයි.
- ප්‍රචිකාරය මුහුණේ සහ හිසේ සම හැර ශරීරයේ සෑම තැනම ආලේපය කර පසුදා සේදා හැරිය යුතුය. මෙම කාලය තුළදී අත් සේදුවේ නම් ප්‍රචිකාරය නැවත අත්වලට ලබා දිය යුතුය.
- හොරි **mite** (කිනිතූල්ලා වැනි කුඩා සත්ව වර්ගයක්) සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රචිකාරයෙන් පසුව පළ හෝ කැසිල්ල තැන්පත් වීමට සති 2-3 ගතවේ.
- මූලික ප්‍රචිකාරයෙන් පසුව දරුවන්ට පාසැලට යා හැක.

එවා මොනවාද?

හොරි, මිනිසාගේ සම මතුපිට තට්ටුවේ ජීවත්වී බෝ වන **mite** නම් කිනිතූල්ලා වැනි ඉතා කුඩා සත්ව වර්ගයක් හේතුකොට ගෙන සම කැසීමෙන් හට ගනී. **Mite** ජීවත්වන්නේ මිනිස් සම මත පමණි. **Mite** සමහර සතුන් මත බහුලව ගැවැසෙන්න එම සත්ව **mite** වර්ගය මිනිසා කෙරෙහි බලපන්නේ කලාතුරකිනි. හොරි විශාල ලෙස පැතිරෙන කැසීම සහ රතු වට, (සුදු පැහැති සමේ රතු වටත්, වර්ණවත් සමේ දම් හෝ දිඹුරු පාටත්) පළ ශරීරයේ සහ අත පයේ සැදේ. සාමාන්‍යයෙන් එය හිසේ සහ බෙල්ලේ හට ගන්නේ නැත. කැසීම, රුධිර සහ උෂ්ණයට උත්සන් නවේ. **Mite**, සම හාරයි. විශේෂයෙන් ඇඟිලි ආශ්‍රිතව, එමෙන්ම බාල දරුවන්ගේ අත් සහ පා වල. මෙම පදෙස් වල කුඩා බිබිලි ඇති වීමට ඉඩ තිබේ. **Mites** වැළීමට, කිහිලි අවට, පුරුෂ ලිංගය මත, අන්ඩ කෝශය සහ තන පුඩු පදෙස්ද දැකිය හැක. මෙයට භාජනය වූ මිනිසුන් සමේ **mite** වලට නුරුස්සීමේ ගතිගුණ (**allergy**) ඇති කර ගනී. එවිට ඔවුන්ට විශාල ලෙස පැතිරෙන කැසීම සහ නුරුස්සීමේ පළ ඇතිවේ.

එය පැතිරෙන්නේ කෙසේද?

හොරි පොදු වශයෙන් අත් අයට පැතිර යන්නේ ආසාදිත (**infected**) තැනැත්තකු හා සමග ඇතිවන සම්ප ආශ්‍රය හේතුවෙන්ය. උදාහරණයක් වශයෙන් ඔවුන්ගේ අත් අල්ලා ගෙන සිටීම. බොහෝ විට එය පවුලේ එක් අයෙකුගෙන් තවත් කෙනෙකුට බෝ විය හැක. පොදු වශයෙන් එකට සෙල්ලම් කරන දරුවන් එකිනෙකාට බෝ කරයි. හොරි ඇතිවන්නේ පුද්ගලික පිරිසිදු කමේ දුර්වලතාවය නිසා නොවේ. හොරි **mite** ට මනුෂ්‍ය ශරීරයෙන් පොර ජීවත්විය නොහැක. එබැවින් එය කාර්පටි එකෙන් හෝ ගෘහ භාණ්ඩ වලින් අල්ලා ගත නොහැක.

එය වළක්වා ගත හැක්කේ කෙසේද?

හොරි සෑදුණු කෙනෙකුගේ පවුලේ සෑම කෙනෙකුම සහ සම්පව ඇසුරු කළ අය හොරි ඇති හෝ නැති බවට පෙනුණත් ප්‍රචිකාර ලබා දිය යුතුයි. රෝගය වැළඳී ඇති සහ සෙසු ඇසුරු කළ අය යන දෙපාර්ශවයටම ප්‍රචිකාර කිරීම එය පැතිරීම වළක්වා ගත හැකි ඉතාම වැදගත් සාධකයයි.

ඊට ප්‍රචිකාර කළ හැක්කේ කෙසේද?

බොහෝ අයට සම මතු පිට ආලේපය කළ හැකි ක්‍රීම් හෝ බේන් වතුරකින් ප්‍රචිකාර කළ හැක. එයින් ජීවී **mite** නසා දැමිය හැක. ඉතාම සුදුසු ප්‍රචිකාරය සඳහා වෛද්‍ය වරයකු ගේ උපදෙස් ලබා ගත යුතුය. ක්‍රීමය හෝ බේන් වතුර, හක්කේ සීමාවේ සිට පාදයේ ඇඟිලි අක්වා අත්වලට සහ විශේෂයෙන් රහස් අංග අවට හැකුරුණු තැන්වලට

Singhalese - Scabies

සමීපව ආලේප කළ යුතුයි. එය පැය 24ක රඳවා තබාගෙන පසුදා සෝදා හරින්න. මෙම කාලය අතර තුර අන් සේදුවේනම් නැවත ක්‍රීම් හෝ බේත් වතුර ආලේප කරන්න.

ලගින ඇසිරූ කල සියලුම නිවාසීයන් එකම අවස්ථාවේදීම ප්‍රචිකාර ලබා ගත යුතුය. පසුගිය දින කීපය ඇතුලත පාවිච්චි කරන ලද සියලුම ඇඳුම් සහ ප්‍රචිකාර ලබාගත් දින රාත්‍රී පාවිච්චි කරන ලද ඇඳ ඇතිරිලි සියල්ලමද සෝදා පිරිසිදු කර ගත යුතුය. **Mite** මරා දැමීම සඳහා සාමාන්‍ය රෙදි සෝදන දූවන යොදා උණු වතුයෙන් සේදීම ප්‍රමාණවත්ය. ඇතැම්විට දෙවන ප්‍රචිකාරයක් නිර්දේශ කරනු ඇත.

ප්‍රචිකාරය ලබාගෙන අවසන්වුවිට කැසීමේ පළ බැස යාමට සති 2–3 කාලයක් ගතවේ. හෝටි නිසා ඇතිවන කැසීම සහ වර්මදාහය **dermatitis** පාලනය කිරීම සඳහා වෛද්‍යවරයා **cortisone** ක්‍රීම් වර්ගය නියම කරනු ඇත. මූලික ප්‍රචිකාරයෙන් පසුව ලෙසින්ට පාසැල් යා හැක.

වැඩිපුර තොරතුරු

ඔබේ මාතෘ සහ මව සෞඛ්‍ය හේදිය

ඔබේ ඔහුගේ වේදියා

ඔබේ පවුලේ දොස්තර මහා/මිය

වර්ම රෝග විශේෂඥයෙක් (A dermatologist)

© 2002, Department of Dermatology, St. Vincent's Hospital Melbourne, Victoria Parade, Fitzroy, Victoria 3065 Australia.